50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet

az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. §-a (3) bekezdésének *a)* pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a)* pontjában meghatározott feladatkörben eljárva – a következőket rendelem el:

1. §[1] E rendelet célja, hogy a kölcsönös megfeleltetés rendszerében érintett támogatások igénybevételéhez szükséges, a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (a továbbiakban: HMKÁ) fenntartását szolgáló, az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai által előírt minimális gazdálkodási és környezetvédelmi követelmények, valamint e követelmények megsértése eseteinek meghatározásával biztosított legyen a mezőgazdasági földterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapota, továbbá hogy az állatok állategységre való átváltási arányai meghatározásra kerüljenek.

2. §[2] E rendelet alkalmazásában:

a) állategység: az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2014. július 17-i 808/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet II. melléklete alapján meghatározott, a különböző állatfajok állományának együttes számbavételére alkalmas egyenérték,

b) egybeművelt tábla: az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos egységes eljárási szabályokról szóló miniszteri rendeletben (a továbbiakban: egységes kérelem rendelet) egybeművelt táblaként meghatározott területegység,

c)[3] *fa- és bokorcsoport:* a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (a továbbiakban: MePAR) meghatározott és feltüntetett, 100 négyzetméternél nagyobb, legfeljebb 5000 négyzetméter, jellemzően nem vonalas kiterjedéssel rendelkező, legalább 50%-ban fás szárú növényekkel borított terület, amely legalább 20%-ban, gyep felszínborítással is történő érintkezés esetén pedig legalább 50%-ban szántóval van körülvéve,

d) gémeskút: olyan kút, amelyből a talajvíz kiemelését a kétkarú emelő elvén működő, a föld felszíne felett található szerkezet szolgálja, és a MePAR-ban rögzítésre került,

e)[4] *kis kiterjedésű tó:* a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett, 100 négyzetméternél nagyobb, de legfeljebb 5000 négyzetméter nagyságú, szántóval körülvett, mezőgazdaságilag időszakosan sem hasznosított vagy nyílt vízfelülettel és maximum 10 méter széles part menti vegetációval szegélyezett vagy legalább időszakosan vízjárta, de a száraz időszakokban is állandó, a vizes élőhelyekre jellemző növényzettel borított, mélyebb fekvésű terület,

---

1 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 1. §. Hatályos: 2015. III. 31-től.
2 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 1. §. Hatályos: 2015. III. 31-től.
3 Megállapította: 8/2018. (III. 29.) FM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2018. III. 30-tól.
4 Megállapította: 8/2018. (III. 29.) FM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2018. III. 30-tól.

f) kunhalom: a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (3) bekezdés *f)* pontja szerinti objektum, a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett területi kiterjedéssel,

g) magányosan álló fa: a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett, szántóterületen található olyan egymagában álló fa, amely lombkoronájának átmérője legalább 4 méter,

h)[1] *másodvetés:* az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételének szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeiről szóló 10/2015. (III. 13.) FM rendelet 1. § 13. pontjában meghatározott növénykultúra,

i) másodvetésű takarónövény: a nyári betakarítású veteményt követően a talaj takarását biztosító másodvetés, amely a következő növény vetését megelőzően kerül leforgatásra, vagy betakarításra,

j) partvonal: a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 1. § 12. pontjában meghatározott fogalom,

k) tábla: az egységes kérelem rendeletben meghatározott területegység,

l) terasz: a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett legalább 1 méter magas mesterséges teraplépcső,

m) vízvédelmi sáv: a vizek partvonalától e rendelet 1. számú melléklet 1. pontja alapján meghatározott vízminőségi célokat szolgáló területsáv,

n) védett tájképi elem: fa- és bokorcsoport, gémeskút, kunhalom, magányosan álló fa, kis kiterjedésű tó,

o) völgyzáró-gátas halastó: olyan keresztgátas halastó, amely állandó vízfolyások duzzasztásával jön létre és amelyen a tápláló vízfolyás keresztül folyik.

3. § (1)[2] Az e rendelet szerinti előírásokat az alábbi támogatások igénybevétele esetén kell alkalmazni:

a)[3] az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból (a továbbiakban: EMGA) finanszírozott, legkésőbb a 2022. támogatási évben indult eljárások vonatkozásában teljesített közvetlen kifizetések, valamint a szőlőültetvény szerkezet átalakításának és átállásának támogatása,

b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (a továbbiakban: EMVA) a 2007–2013 programozási időszak forrása tekintetében, az 1698/2005/EK tanácsi rendelet alapján nyújtott alábbi támogatások:

ba) a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatások,

bb) az agrár-környezetgazdálkodási támogatások,

bc) az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások,

bd) a kedvezőtlen adottságú területeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatások,

be) a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatások,

bf) a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatások,

bg) a védett őshonos és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzésére nyújtandó támogatások,

bh) növényi genetikai erőforrások megőrzéséhez nyújtandó támogatások,

bi) állat genetikai erőforrások megőrzéséhez nyújtandó támogatások,

bj) tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti intézkedésekhez nyújtandó támogatások,

---

1 Megállapította: 8/2018. (III. 29.) FM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2018. III. 30-tól.
2 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 2. §. Hatályos: 2015. III. 31-től.
3 Módosította: 5/2025. (IV. 3.) AM rendelet 3. §.

c) az EMVA-ból a 2014–2020 programozási időszak forrása tekintetében az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 21. cikk (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja, 28–31. cikke, 33. és 34. cikke alapján nyújtott támogatások, a 28. cikk (9) bekezdésében említett támogatás kivételével, és

d) minden egyéb támogatás, amelyekre vonatkozóan az adott támogatás részletes feltételeit meghatározó jogszabály az e rendelet szerinti előírások alkalmazását írja elő.

(2)[1] Az (1) bekezdésben meghatározott támogatások igénybevétele esetén kötelezően alkalmazandó HMKÁ feltételrendszer előírásait az 1. számú melléklet tartalmazza.

(3)[2] Az agrárpolitikáért felelős miniszter az 1. számú mellékletben meghatározott előírásokon kívül miniszteri rendeletben további feltételeket is megállapíthat az (1) bekezdésben meghatározott támogatások igénybevételéhez.

(4) A 8. § alapján alkalmazott állategységre való átváltási arányok hatálya nem terjed ki az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alapból finanszírozott, a Nemzeti Vidékfejlesztési Tervben foglalt vidékfejlesztési támogatásokra.

4. § (1)[3] A rendelet hatálya a 3. § (1) bekezdése szerinti támogatást igénybe vevő kedvezményezettre terjed ki.

(2)[4] Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az 1. számú mellékletben foglalt előírásokat a kedvezményezettek gazdaságuk teljes területén kötelesek betartani a vonatkozó támogatás igénylése esetén.

5. § (1)[5] Az *1. számú melléklet* 5. pontjában foglalt előírásokat akkor kell alkalmazni, ha:

a) 2 hektárnál kisebb területű táblák esetében az adott tábla területének több mint 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű területen helyezkedik el;

b) 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében az adott táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága meghaladja az 1 hektárt.

(2)[6]

(3)[7] Az 1. számú melléklet 6.1. pontjában foglalt előírások vonatkozásában

a)[8] másodvetés hiányában nem megengedett

aa) a tökre oltott dinnye két évig történő termesztését követően dinnye termesztése vagy a dinnye termesztését követően tökre oltott dinnye termesztése, illetve

ab) a kukorica három évig történő termesztését követően vetőmagcélú hibridkukorica termesztése vagy a vetőmagcélú hibridkukorica négy évig történő termesztését követően kukorica termesztése;

b)[9] a vetésváltási szabályok teljesítése során a másodvetést is figyelembe kell venni, ha az egyazon területen valósult meg és a kedvezményezett a másodvetést az egységes kérelem rendelet szerint bejelentette;

c)[10] a 6.1.2., a 6.1.3. és a 6.1.4. alpontok az ott felsorolt kultúrák önmaguk után történő termesztésére értendők;

---

1 Módosítva: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § a) alapján.
2 Módosította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § b).
3 Módosította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § c).
4 Módosította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § d).
5 Megállapította: 80/2009. (VII. 3.) FVM rendelet 2. §. Módosította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § e).
6 Hatályon kívül helyezte: 80/2009. (VII. 3.) FVM rendelet 5. § (3). Hatálytalan: 2009. VII. 6-tól.
7 Megállapította: 32/2010. (III. 30.) FVM rendelet 3. § (1). Módosította: 29/2011. (IV. 22.) VM rendelet 7. §, 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § f).
8 Megállapította: 9/2018. (VII. 2.) AM rendelet 4. §. Hatályos: 2018. VII. 3-tól.
9 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 3. §. Hatályos: 2015. III. 31-től.
10 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 3. §. Hatályos: 2015. III. 31-től.

d)[1] a tökre oltott dinnye termesztése esetén a vetésváltási szabályok teljesítése során a 2012-es támogatási évtől alkalmazható az egymás után két évig történő termesztés lehetősége, azzal, hogy amennyiben a helyszíni ellenőrzés során nem azonosítható egyértelműen a termesztett kultúra, úgy az érintett ügyfél az alanyként használt tök vetőmag megvásárlásáról szóló, vagy az oltványok beszerzéséről szóló számlával igazolja a tökre oltott dinnye termesztését.

(4)[2] Nem minősül az 1. számú melléklet 6.2. pontjában foglalt előírás megsértésének az, ha az égetésre az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által zárlati károsítókkal való fertőzés miatt hozott hatósági határozatban foglalt, vagy a természetvédelmi hatóság által egyedi természetvédelmi okokból hozott hatósági határozatban foglalt kötelezettség végrehajtása érdekében kerül sor.

(5)–(6)[3]

(7)[4] A gémeskutak megőrzési kötelezettsége vonatkozásában a 2010. évi, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által felmért állapot számít kiindulási alapnak.

(8)[5]

(8a)[6]

(9)[7] Az 1. számú melléklet 1. pontjában szereplő, a vízvédelmi sávokra vonatkozó előírásokat 2012. január 1-jétől kell alkalmazni.

(10)[8]

6. § (1)[9] Ha a kedvezményezett nem tartja be az 1. számú mellékletben foglalt előírásokat, az előírások megsértésének naptári évében a számára nyújtandó, a 3. § (1) bekezdésében felsorolt kifizetések teljes összege csökkentésre kerül, melynek mértéke az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 99. cikk, a 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 73–75. cikkei, valamint a 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 39–40. cikkei alapján kerül megállapításra.

(2)[10] A helyszíni ellenőrzés során az ellenőr az adott táblára vonatkozó meg nem felelés mértékére, súlyosságára, valamint tartósságára vonatkozó megállapításait a 2. számú mellékletben meghatározott tényállások alapján határozza meg. Ezen táblára vonatkoztatott megállapítások előírás szintű összegzését és kiértékelését – az 1. számú melléklet 3. és 7. pontjában szereplő előírás kivételével – a 3. számú mellékletben foglaltak alapján, a meg nem feleléssel érintett táblák az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet 1. § 23. pontja szerinti támogatható területének (a továbbiakban: támogatható terület) az összes támogatható területhez történő arányosításával kell megtenni. Amennyiben a 2. számú melléklet szerint meghatározott meg nem felelés nagymértékű vagy súlyos, illetve maradandó minősítésű, úgy az adott tábla területe az előírásszintű meg nem felelés megállapítása során az adott értékelési kategória vonatkozásában kétszeres mértékben kerül figyelembevételre. A kiértékelt meg nem felelések alapján történő szankciószámítást a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint kell elvégezni.

---

1 Beiktatta: 121/2011. (XII. 21.) VM rendelet 3. §. Hatályos: 2011. XII. 22-től.
2 Megállapította: 32/2010. (III. 30.) FVM rendelet 3. § (1). Módosította: 29/2011. (IV. 22.) VM rendelet 7. §, 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § g).
3 Hatályon kívül helyezte: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 8. § b). Hatálytalan: 2015. III. 31-től.
4 Megállapította: 44/2017. (IX. 5.) FM rendelet 1. §. Hatályos: 2017. IX. 6-tól.
5 Hatályon kívül helyezte: 44/2017. (IX. 5.) FM rendelet 3. §. Hatálytalan: 2017. IX. 6-tól.
6 Hatályon kívül helyezte: 44/2017. (IX. 5.) FM rendelet 3. §. Hatálytalan: 2017. IX. 6-tól.
7 Beiktatta: 121/2011. (XII. 21.) VM rendelet 4. §. Módosította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § j).
8 Hatályon kívül helyezte: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 8. § b). Hatálytalan: 2015. III. 31-től.
9 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 4. § (1). Hatályos: 2015. III. 31-től. Végre nem hajtható módosítására lásd: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § k).
10 Megállapította: 121/2011. (XII. 21.) VM rendelet 5. § (1). Módosította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § l), 43/2019. (IX. 20.) AM rendelet 1. § a), b).

(2a)[1] Az 1. számú melléklet 3. és 7. pontjában szereplő előírás megsértésének kiértékelése a 2. számú mellékletben meghatározott tényállások alapján az előírás szintű összegzés és az összes támogatható területhez történő arányosítás nélkül kerül meghatározásra. Ha a felszín alatti vizekre vonatkozó előírás, vagy a gazdálkodó területén több védett tájképi elem vonatkozásában több meg nem felelés kerül megállapítására, akkor azok közül a legsúlyosabb értékelés szerinti szankciót kell megállapítani.

(3)–(5)[2]

(6)[3] A 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet és a 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet alkalmazásában a meg nem felelés ismételtnek minősül, ha az 1. számú mellékletben foglalt ugyanazon HMKÁ előírás megsértése három egymást követő éven belül legalább két alkalommal került megállapításra, feltéve, hogy a kedvezményezettet értesítették a korábbi HMKÁ előírásnak való meg nem felelésről, és a kedvezményezettnek lehetősége volt megtenni a szükséges intézkedéseket az előzőleg megállapított HMKÁ meg nem felelés megszüntetésére.

(7)[4] Ha a kedvezményezett vonatkozásában több alkalommal megállapításra került ugyanazon HMKÁ előírásnak való meg nem felelés, akkor a 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 74. és 75. cikke alapján kell eljárni.

(8)[5]

(9)[6] Amennyiben egybeművelt tábla esetén bármely meg nem felelés megállapításra kerül, az az egybeművelésben érintett minden táblára egységesen vonatkozik. Az egybeművelt táblát hasznosító mezőgazdasági termelők egyetemlegesen felelnek az egybeművelt táblát érintő meg nem felelésért.

7. § (1)[7] Az 1. számú mellékletben szereplő előírások teljesítését a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) külön megállapodás alapján az illetékes szakhatóságok bevonásával évente térinformatikai módszerekkel, illetve helyszíni ellenőrzés során ellenőrzi.

(2)[8] A meg nem felelés mértékéről, súlyosságáról, tartósságáról, valamint az alkalmazandó jogkövetkezményről a Kincstár dönt.

8. § Az EMGA és az EMVA kereteiből finanszírozott támogatások esetén alkalmazandó állategységre való átváltási arányokat az *5. számú melléklet* tartalmazza.

Záró rendelkezés

9. § (1) E rendelet a (2) bekezdésben foglalt kivétellel a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E rendelet 1. számú melléklete 1. pontjának *b)* alpontja 2008. szeptember 1-jén lép hatályba.

10–13. §[9]

14. §[10]

Az Európai Unió jogának való megfelelés

1 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 4. § (2). Módosította: 43/2019. (IX. 20.) AM rendelet 1. § b).
2 Hatályon kívül helyezte: 80/2009. (VII. 3.) FVM rendelet 5. § (3). Hatálytalan: 2009. VII. 6-tól.
3 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 4. § (3). Hatályos: 2015. III. 31-től.
4 Megállapította: 32/2010. (III. 30.) FVM rendelet 4. § (2). Módosította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 7. § m).
5 Hatályon kívül helyezte: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 8. § c). Hatálytalan: 2015. III. 31-től.
6 Megállapította: 80/2009. (VII. 3.) FVM rendelet 3. § (2). Hatályos: 2009. VII. 6-tól.
7 Módosította: 88/2016. (XII. 29.) FM rendelet 29. § b).
8 Megállapította: 32/2010. (III. 30.) FVM rendelet 5. §. Módosította: 88/2016. (XII. 29.) FM rendelet 29. § c).
9 Hatályon kívül helyezte: ugyane rendelet 14. §. Hatálytalan: 2008. V. 3-tól.
10 Hatályon kívül helyezte: 32/2010. (III. 30.) FVM rendelet 8. §. Hatálytalan: 2010. IV. 7-től.

15. §[1] Ez a rendelet

a) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet,

b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU parlamenti és tanácsi rendelet,

c) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,

d) az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer, a kifizetések elutasítására és visszavonására vonatkozó feltételek, valamint a közvetlen kifizetésekre, a vidékfejlesztési támogatásokra és a kölcsönös megfeleltetésre alkalmazandó közigazgatási szankciók tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2014. március 11-i 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,

e) az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak az integrált igazgatási és kontrollrendszer, a vidékfejlesztési intézkedések és a kölcsönös megfeleltetés tekintetében történő megállapításáról szóló, 2014. július 17-i 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez[2]

„A Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” előírásai

1. Vízvédelmi sávokra vonatkozó előírások:

1.1. Nem juttatható ki

1.1.1. műtrágya a MePAR-ban grafikusan megjelölt felszíni vizek partvonalától mért 2 méteres sávban,

1.1.2. szervestrágya,

1.1.2.1. a MePAR-ban grafikusan megjelölt 5000 négyzetméter feletti állóvizek partvonalától mért 20 méteres sávban,

1.1.2.2. a völgyzáró gátas halastavak esetében a partvonaltól mért 5 méteres sávban,

1.1.2.3. a MePAR-ban grafikusan megjelölt egyéb felszíni vízfolyások partvonalától mért 5 méteres sávban, azzal, hogy a védőtávolság 3 méterre csökkenthető, ha a mezőgazdasági művelés alatt álló tábla 50 méternél nem szélesebb és 1 ha-nál kisebb területű.

1.2. Az 1.1. pont 1.1.2. alpontjában meghatározott védőtávolságok nem vonatkoznak a legeltetett állatok által elhullatott trágyára, amennyiben az az itatóhely megközelítése miatt következik be.

2. Öntözési célú vízhasználatra vonatkozó előírások:

2.1.[3] Engedélyköteles öntözési célú vízhasználat csak érvényes vízjogi üzemeltetési engedély alapján végezhető.

3. Felszín alatti vizek szennyezésére vonatkozó előírások:

3.1. Tilos a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet] 1. számú melléklete szerinti szennyező anyagnak felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetése.

---

1 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 5. §. Hatályos: 2015. III. 31-től.
2 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 6. § (1), 1. melléklet. Hatályos: 2015. III. 31-től.
3 Módosította: 12/2021. (III. 23.) AM rendelet 1. § a).

3.2. Tilos a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 1. számú melléklete szerinti szennyező anyagnak a bevezetése minden olyan mesterséges tóba, amelyet földtani közeg kitermelésével és ezáltal a felszín alatti víz feltárásával hoztak létre, így különösen a bányatavakba, illetve jóléti tavakba.

3.3. A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 1. számú melléklete szerinti szennyező anyagnak felszín alatti vízbe történő közvetett bevezetése (beleértve az időszakos vízfolyásba történő bevezetését is) kizárólag engedéllyel történhet.

4. Minimális talajborításra vonatkozó előírások:

4.1. Fenn kell tartani a minimális talajborítást a nyári és őszi betakarítású kultúrák lekerülése után,

4.1.1.[1] őszi kultúra vetésével,

4.1.2.[2] másodvetésű takarónövény termesztésével, vagy

4.1.3.[3] a tarló szeptember 30-ig történő megőrzésével vagy legfeljebb sekély tarlóhántás és ápolás, illetve középmély vagy mély talajlazítás elvégzésével, valamint a tarló gyommentes állapotban tartásával, kivéve a nitrátérzékeny területeken termesztett tavaszi vetésű kultúrák esetében, ahol a szintvonalakkal párhuzamos talajelőkészítő munkák elvégzése szeptember 1-től megengedett.

5. Erózió korlátozására vonatkozó termőhely-specifikus minimális földgazdálkodással kapcsolatos előírások:

5.1. 12%-nál nagyobb lejtésű területen az alábbi kultúrák termesztése tilos: dohány, cukorrépa, takarmányrépa, burgonya, csicsóka,

5.2. erózió ellen kialakított teraszok megőrzése kötelező szőlőültetvények esetében.

6. A talaj szervesanyag-tartalmának fenntartására vonatkozó előírások:

6.1. Vetésváltásra vonatkozó követelmények:

6.1.1.[4] önmaguk után ugyanazon a területen nem termeszthető növények: burgonya, napraforgó, káposztarepce, szójabab, cukorrépa, olajtök, valamint a dinnye, aminek termesztését követően a tökre oltott dinnye sem megengedett;

6.1.2.[5] egymás után két évig termeszthető: rozs, búza, tritikálé, árpa, zab, cirokfélék, valamint a tökre oltott dinnye, ami után másodvetés hiányában a dinnye termesztése sem megengedett;

6.1.3.[6] egymás után legfeljebb három évig termeszthető: dohány, valamint az összes kukoricafajta, ami után a vetőmag célra termesztett hibridkukorica sem megengedett;

6.1.4.[7] egymás után legfeljebb négy évig termeszthető: vetőmag termesztés céljából hibridkukorica, ami után a kukorica termesztése sem megengedett

6.1.5. minden egyéb növény több évig termeszthető önmaga után.

6.2. Tarló, nád, növényi maradvány valamint gyepek égetése tilos, kivéve, ha erre növény-egészségügyi okokból van szükség.

7.[8] A táj jellegzetességeinek megőrzésére vonatkozó előírások:

7.1. A védett tájképi elemek megőrzése: A MePAR-ban rögzített védett tájképi elemek megőrzése kötelező. Kunhalom, valamint a fa- és bokorcsoport területén gyep felszínborítás helyreállítása érdekében történő előkészítő beavatkozások kivételével bárminemű mezőgazdasági talajmunka végzése tilos. Kunhalom területén végzett fakivágás során tilos a földmű bolygatása. Fa- és bokorcsoportra vonatkozó fahasználat, illetve a kis kiterjedésű tavak megőrzése érdekében a teljes naptári évben biztosítani kell, hogy a fa- és bokorcsoport megfeleljen az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 2. § *c)* pontjában, a kis kiterjedésű tavak esetében az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 2. § *e)* pontjában foglaltaknak. A magányosan álló fát kivágni nem lehet.

---

1 Megállapította: 54/2015. (IX. 16.) FM rendelet 3. §, 1. melléklet. Hatályos: 2015. IX. 17-től.
2 Megállapította: 9/2018. (VII. 2.) AM rendelet 5. §, 2. melléklet 1. Hatályos: 2018. VII. 3-tól.
3 Megállapította: 9/2018. (VII. 2.) AM rendelet 5. §, 2. melléklet 1. Hatályos: 2018. VII. 3-tól.
4 Megállapította: 9/2018. (VII. 2.) AM rendelet 5. §, 2. melléklet 2. Hatályos: 2018. VII. 3-tól.
5 Megállapította: 9/2018. (VII. 2.) AM rendelet 5. §, 2. melléklet 2. Hatályos: 2018. VII. 3-tól.
6 Megállapította: 9/2018. (VII. 2.) AM rendelet 5. §, 2. melléklet 2. Hatályos: 2018. VII. 3-tól.
7 Megállapította: 9/2018. (VII. 2.) AM rendelet 5. §, 2. melléklet 2. Hatályos: 2018. VII. 3-tól.
8 Megállapította: 44/2017. (IX. 5.) FM rendelet 2. § (1), 1. melléklet. Hatályos: 2017. IX. 6-tól.

7.2. Kivágási tilalomra vonatkozó előírás: Fát, bokrot és sövényt a március 1. és augusztus 31. közötti költési és fiókanevelési időszakban nem lehet kivágni.

2. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez [1]

A táblára vonatkozó meg nem felelés mértékének, súlyosságának és tartósságának ellenőrzési megállapításai alapjául szolgáló tényállások

A	B	C	D
A Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapotra vonatkozó előírások	Mérték	Súlyosság	Tartósság
1. Vízvédelmi sávokra vonatkozó előírások.	*Kismértékű (gazdaságon belüli):* A meg nem felelés és hatása a kedvezményezett földterületére korlátozódik. *Nagymértékű (gazdaságon átnyúló):* A meg nem felelés és hatása a szomszédos gazda földterületeire is átterjed.	*Enyhe:* A vízvédelmi sáv szélessége kevesebb, mint 50%-kal kisebb az előírtnál. *Súlyos:* A vízvédelmi sáv szélessége több, mint 50%-kal kisebb az előírtnál.	*Helyrehozható:* A tevékenység következtében a felszíni vizekben bekövetkezett káros hatás ésszerű határidőn belül megszüntethető. *Maradandó:* A tevékenység következtében a felszíni vizekben bekövetkezett károsodás csak hosszútávon szüntethető meg.
2. [2] Engedélyköteles öntözési célú vízhasználatra vonatkozó előírások.	*Kismértékű (gazdaságon belüli):* A meg nem felelés hatása a kedvezményezett földterületére korlátozódik. *Nagymértékű (gazdaságon átnyúló):* Nem megállapítható.	*Enyhe:* A vizsgált területre vonatkozóan rendelkezésre áll a vízjogi üzemeltetési engedély, de nem az abban foglalt kultúra kerül öntözésre. *Súlyos:* A vizsgált területre vonatkozólag nem áll rendelkezésre vízjogi üzemeltetési engedély, vagy a vízügyi hatóság a vízjogi üzemeltetési engedély szüneteltetéséről jogerős döntést hozott, vagy a vízjogi üzemeltetési engedély lejárt.	*Helyrehozható:* Az engedélyköteles öntözési célú vízhasználathoz szükséges vízjogi üzemeltetési engedély beszerezhető. *Maradandó:* Nem megállapítható.

1 Megállapította: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 6. § (2), 2. melléklet. Hatályos: 2015. III. 31-től.
2 Módosította: 12/2021. (III. 23.) AM rendelet 1. § b), c).

3. Felszín alatti vizek szennyezésére vonatkozó előírások.	*Kismértékű (gazdaságon belüli):* A meg nem felelés és hatása a kedvezményezett földterületére korlátozódik. *Nagymértékű (gazdaságon átnyúló):* A meg nem felelés és hatása nemcsak a kedvezményezett földterületére korlátozódik.	*Enyhe:* A felszín alatti vizek minőségi mutatóira ártalmatlan anyag kerül közvetlenül vagy közvetve a felszín alatti vízbe. *Közepes:* Trágyából, szennyvízből vagy mosóvizekből származó szennyező anyag kerül közvetlenül vagy közvetve a felszín alatti vízbe. *Súlyos:* Olajból, üzemanyagból, növényvédő szerből, műtrágyából vagy egyéb veszélyes hulladékból származó szennyező anyag kerül közvetlenül vagy közvetve a felszín alatti vízbe.	*Helyrehozható:* A felszín alatti vizek minőségében okozott szennyezés ésszerű időhatáron belül csökkenthető, megszüntethető. *Maradandó:* A szennyezéssel maradandó károsodás keletkezik a felszín alatti vizek minőségében.
4. Minimális talajborításra vonatkozó előírások.	*Kismértékű (gazdaságon belüli):* A meg nem felelés hatása a kedvezményezett földterületére korlátozódik. *Nagymértékű (gazdaságon átnyúló):* A meg nem felelés és hatása a szomszédos gazda földterületeire is átterjed (az erózió következtében kialakult árok, talajráhordás stb.).	*Enyhe:* A vizsgált táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot. *Súlyos:* A vizsgált táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot.	*Maradandó:* A vegetációs időben történt károsodástól függően.
5. Az erózió korlátozására vonatkozó termőhely-specifikus minimális földgazdálkodással kapcsolatos előírások.	*Kismértékű (gazdaságon belüli):* A meg nem felelés hatása a kedvezményezett földterületére korlátozódik. *Nagymértékű (gazdaságon átnyúló):* A meg nem felelés és hatása a szomszédos gazda földterületeire is átterjed (az erózió következtében kialakult árok, talajráhordás stb).	*Enyhe:* A vizsgált „tiltólistás” hasznosítású táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot. Teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek. *Súlyos:* A vizsgált „tiltólistás” hasznosítású táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot. Teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került.	*Helyrehozható:* A vegetációs időben történt károsodástól függően. Teraszok esetében a sérült részek ésszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatók (kisebb sérülések esetén). *Maradandó:* A vegetációs időben történt károsodástól függően. Teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása ésszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén).

6. A talaj szervesanyag-tartalmának fenntartására vonatkozó előírások	*Kismértékű (gazdaságon belüli):* A meg nem felelés hatása a kedvezményezett földterületére korlátozódik. *Nagymértékű (gazdaságon átnyúló):* A meg nem felelés hatása a szomszédos gazda földterületeire is átterjed (a monokultúra miatt kialakuló kórokozók illetve, károsító elemek fertőzik a szomszédos gazdaságot).	*Enyhe:* Vetésváltás esetében nincs látható következménye a meg nem felelésnek. Égetésnél a vizsgált tábla esetében 50%, vagy ennél kisebb területen található meg nem felelés. *Súlyos:* Vetésváltás esetében látható következménye van (károkozás) a meg nem felelésnek, a megszokotton túli védekezés szükséges. Égetés esetében a vizsgált tábla esetében 50% feletti területen található meg nem felelés.	*Helyrehozható:* Vetésváltás esetében a megengedett ideig tartó monokultúrás termesztést követő első évben kerül azonosításra a meg nem felelés. Égetés esetében adott vegetációs időszakban helyreálló, lágyszárú növények károsodása (tarló, növényi maradvány stb.). *Maradandó:* Vetésváltás esetében bizonyítható, hogy a megengedett ideig tartó monokultúrás termesztést követően második évben is fennáll a meg nem felelés. Égetés esetében többéves kultúrák károsodása (gyep, nád stb.).

7.[1] A táj jellegzetességeinek megőrzésére vonatkozó előírások	*Kismértékű (gazdaságon belüli):* A meg nem felelés hatása a kedvezményezett földterületére korlátozódik. *Nagymértékű (gazdaságon átnyúló):* A meg nem felelés hatása a szomszédos földterületre is átterjed. Gémeskút és magányosan álló fák esetében nem megállapítható. Kivágási tilalom megsértése esetén nem megállapítható.	*Enyhe:* A gémeskút megrongálódott vagy sérült, vagy a kunhalom kedvezményezett által hasznosított területének legfeljebb 20%-a megrongálódott vagy sérült, vagy a vizsgált fa- és bokorcsoport, valamint a kis kiterjedésű tavak esetében a meg nem felelés a fa- és bokorcsoport, illetve kis kiterjedésű tavak legfeljebb 30%-át érinti. Magányosan álló fa esetében nem megállapítható. Kivágási tilalom megsértése esetén nem megállapítható. *Súlyos:* A gémeskutat és a magányosan álló fákat megszüntették a vizsgált területen, vagy a kunhalom kedvezményezett által hasznosított területének több mint 20%-a megrongálódott vagy sérült, vagy a vizsgált fa- és bokorcsoport és kis kiterjedésű tavak esetében a meg nem felelés a fa- és bokorcsoport és kis kiterjedésű tavak több mint 30%-át érinti. Fa, bokor vagy sövény március 1. és augusztus 31. között kivágásra került.	*Helyrehozható:* A gémeskút sérült részei ésszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatók (kisebb sérülések esetén). A kunhalom a talajmunka következtében károsodott, de a regenerálódásra alkalmas növényi részek még megmaradtak. A bekövetkezett károsodás nem teszi lehetetlenné a gyep felszínborítás, természetes növényzet önmagától történő regenerálódását. A kis kiterjedésű tó eredeti állapota visszaállítható. A magányosan álló fa esetében nem megállapítható. Kivágási tilalom megsértése esetén nem megállapítható. *Maradandó:* A sérült vagy megrongált gémeskutak helyre-, vagy visszaállítása ésszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (jelentős sérülés vagy rongálás megszüntetése esetén), vagy a kunhalom az elvégzett talajmunka következtében úgy károsodott, hogy a területen a gyepfelszín helyreállására alkalmas növényi részek nem találhatók. A gyep felszínborítást, természetes növényzetet csak mesterséges beavatkozással lehet helyreállítani. A kis kiterjedésű tó eredeti állapota nem állítható vissza. A magányosan álló fa kivágásra került. Fa, bokor vagy sövény március 1. és augusztus 31. között kivágásra került.

3. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez[2]

1 Megállapította: 44/2017. (IX. 5.) FM rendelet 2. § (2), 2. melléklet. Hatályos: 2017. IX. 6-tól.
2 Megállapította: 121/2011. (XII. 21.) VM rendelet 9. § (2), 2. melléklet. Hatályos: 2011. XII. 22-től.

A HMKÁ előírás szintű meg nem felelés kiértékelésének alapelvei

Területarány	Súlyosság	Mérték	Tartósság
<10%	Enyhe	Kismértékű / Gazdaságon belüli	Rövidtávon helyrehozható
10–50%	Közepes	Nagymértékű / Gazdaságon kívüli	Hosszú távon helyrehozható
50%	Súlyos		Maradandó

4. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez [1]

5. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez [2]

Kérődzők, lófélék	
Két évnél idősebb bika, tehén és más szarvasmarhafélék, hat hónapnál idősebb lófélék	1,0 ÁE
Szarvasmarhafélék hat hónapos kortól két éves korig	0,6 ÁE
Hat hónapnál fiatalabb szarvasmarhafélék	0,4 ÁE
Szamár, öszvér	0,6 ÁE
Juh	0,15 ÁE
Kecske	0,15 ÁE
Sertésfélék	
Tenyészkoca >50 kg	0,5 ÁE
Egyéb sertés	0,3 ÁE
Baromfifélék	
Tojótyúk	0,014 ÁE
Egyéb baromfi	0,03 ÁE

1 Hatályon kívül helyezte: 13/2015. (III. 30.) FM rendelet 8. § d). Hatálytalan: 2015. III. 31-től.
2 Megállapította: 80/2009. (VII. 3.) FVM rendelet 4. § (2), 5. számú melléklet. Hatályos: 2009. VII. 6-tól.

TARTALOMJEGYZÉK

50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 1
az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról 1
Záró rendelkezés 5
Az Európai Unió jogának való megfelelés 5
1. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez 6
”„A Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” előírásai 6
2. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez 8
A táblára vonatkozó meg nem felelés mértékének, súlyosságának és tartósságának ellenőrzési megállapításai alapjául szolgáló tényállások 8
3. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez 11
A HMKÁ előírás szintű meg nem felelés kiértékelésének alapelvei 12
4. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez 12
5. számú melléklet az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelethez 12